

ΠΡΑΚΤΙΚΑ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΕΚΤΑΚΤΗ ΣΥΝΕΔΡΙΑ ΤΗΣ 21ΗΣ ΜΑΪΟΥ 1999

ΠΡΟΕΔΡΙΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΥ

Ε Π Ι Σ Η Μ Η Υ Π Ο Δ Ο Χ Η
ΤΗΣ Α.Θ.Π. ΤΟΥ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ
Κ.Κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ
ΩΣ ΕΠΙΤΙΜΟΥ ΜΕΛΟΥΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ Κ. ΓΕΩΡΓΙΟ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟ

Παναγιώτατε,

Ἐξοχώτατε κύριε Πρόεδρε τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας,

Ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ὑποδέχεται σήμερον μὲ ἰδιαιτέραν χαρὰν καὶ βαθυτάτην συγκίνησιν τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιώτητα καὶ ἐν γαλήνῃ πληροῖ τὸν χῶρον τοῦ πρώτου τούτου Ἰδρύματος τῆς Χώρας ἢ ζείδωρος τῆς Χριστιανοσύνης αὔρα καὶ ἡ τῆς Ὁρθοδοξίας δημιουργὸς πνοή.

Ἀποτελεῖ χαρμόσυνον ἀλλὰ καὶ σημαντικὴν στιγμήν ἡ ἐν τῇ φωτεινῇ ταύτῃ Αἰθούσῃ Ὑμετέρα παρουσία, ἐνθα πιστῶς τηρεῖται ἡ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς φιλοσοφίας ρῆσις: περὶ τῆς ἐν τῇ ψυχῇ ἡμῶν ὑπαρχούσης δυνάμεως πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, οὐ μόνον ὡς γνωσιολογικῆς, ἀλλὰ καὶ ὡς ἠθικῆς ἀρχῆς ἀκαταλύτου ἰσχύος. Ἐν ὄψει δὲ τῶν ἐν Εὐρώπῃ διαδραματιζομένων, πρωτοφανῶν ἐν τῇ συγχρόνῳ ἱστορίᾳ γεγονότων, ἀποβλίνει ἐξόχως συμβολικὴ ἡ κατὰ τὴν σκοτεινὴν ταύτην ἱστορικὴν φάσιν ἐπίσημος Ὑμῶν ὑποδοχὴ ὡς Ἐπιτίμου τῆς

Ἀκαδημίας Μέλους. Διότι, ἐχόμεθα δι' ἐλπίδος, ὅτι θὰ εὐδοκήσῃ ἡ Ὑμετέρα Παναγιότης, ἵνα καὶ ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου διακηρύξῃ ἀνὰ πᾶσαν τὴν Οἰκουμένην τὸ ὑψηλὸν τοῦ χριστιανικοῦ ἀνθρωπισμοῦ νόημα, καὶ ἐν ταυτῷ τὰ τῆς Ὁρθοδοξίας ἀνέσπερα διδάγματα, προεχόντως δὲ τὴν πρὸς τὸν πλησίον ἀγάπην, ἣτις «οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ». Ἀπευθυνθῆ δ' ἅμα καὶ πρὸς τοὺς ἀπανταχοῦ τῆς Γῆς χριστιανούς δι' ἐνεργὸν καὶ ἄμεσον ἐπικουρίαν τῆς ἀναληφθείσης ἐκ μέρους τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος πολυτίμου πρωτοβουλίας, τοῦτο μὲν πρὸς διαφύλαξιν τοῦ πολλαχῶς καὶ ποικιλοτρόπως πληττομένου φυσικοῦ περιβάλλοντος, τοῦτο δὲ πρὸς τὴν ἐνδεδειγμένην συνέχισιν εὐρείας ἀνταλλαγῆς σκέψεων μεταξὺ ἐκπροσώπων τῶν τε Χριστιανικῶν καὶ ἄλλων Μονοθεϊστικῶν Ἐκκλησιῶν ἐπὶ θεολογικῶν θεμάτων καὶ μεγάλων τῆς ἐποχῆς προβλημάτων, εἴπερ ποτὲ καὶ ἄλλοτε κρισίμων διὰ τὴν ἀνθρωπότητα, ὧν δὲ ἡ Ὑμετέρα φωτεινὴ σκέψις ἐπικαίρως συνέλαβε καὶ ἐμπράκτως ἐξεδήλωσε διὰ τῆς ἀρξαμένης καὶ συνεχιζομένης ἐπὶ τούτῳ ὁδεύσεως.

Εὐχόμεθα ἐκ μέσης καρδίας, ὅπως ἡ Ὑμετέρα Θειοτάτη Παναγιότης, ἡ ἀποτελοῦσα τὸν φύλακα τῶν τε ἡθῶν καὶ κανόνων τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ καθ' ὅλου χριστιανικοῦ λόγου τὸ βάθρον, τύχη κατὰ τὴν διαρκῆ Θεολογικὴν καὶ Ποιμαντικὴν Τῆς ἀποστολῆς τῆς τοῦ Δωροδοτότου Θεοῦ Εὐλογίας, οὐ μόνον διὰ τὴν σταθερὰν πηδαλιουχίαν τοῦ ἐπὶ αἰῶνας μεγαλοουργοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν ἐν εἰρήνῃ διόδευσιν πρὸς τὸν ἐπικείμενον νέον αἰῶνα.

ΠΡΟΣΦΩΝΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ Κ. ΙΩΑΝΝΗ ΠΕΣΜΑΖΟΓΛΟΥ

Παναγιώτατε,

Ἀξιότιμε κύριε Πρόεδρε τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας

Ἡ Ὀλομέλεια τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν ἐξέλεξε τὴν 6ην Ἰουνίου 1996, Ἐπίτιμον Μέλος τῆς τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτην Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχη Βαρθολομαῖο. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ Ἀκαδημαϊκούς, πού συγκροτήθηκε σύμφωνα μὲ τὸν Ὀργανισμὸ τῆς Ἀκαδημίας, θεμελίωσε τὴν εἰσήγησιν καὶ πρότασίν τῆς πρὸς τὴν Ὀλομέλεια, στὶς ἀκόλουθες διαπιστώσεις:

Ὁ Παναγιώτατος Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος, παράλληλα πρὸς τὸ θεολογικὸ καὶ ποιμαντικὸ τοῦ ἔργου, ἀνέπτυξε καὶ ἀναπτύσσει βαρυσήμαντες πρωτοβουλίες ἐπικοινωνίας μὲ ἄλλους λαοὺς καὶ τὶς θρησκευτικὰς τῶν ὀργανώσεις.

Στὶς ἐθνικὰς δραστηριότητες τῶν Ὀρθόδοξων λαῶν, καθὼς καὶ στὴν ἐπικοινωνία τῶν μὲ ἄλλους λαοὺς, ἀναγνωρίζεται καὶ σταθερὰ διευρύνεται ἡ κυρίαρχη πνευματικὴ καὶ κοινωνικὴ παρουσία καὶ ἐπιρροὴ τῆς Ὀρθοδοξίας. Ἐνδυναμώνεται ὅμως καὶ ἡ συνείδησις τῆς ἐπιρροῆς αὐτῆς καὶ σὲ μὴ ὀρθόδοξους λαοὺς, ὅπου γίνεται διαρκῶς ἰσχυρότερη ἡ αἴσθησις τῆς ἀνάγκης εὐρύτερης καὶ βαθύτερης ἐπικοινωνίας, συνεννόησις καὶ συνεργασίας μεταξὺ τῶν λαῶν, μὲ κυρίαρχη ἐπιδίωξις τὸ σεβασμὸ τῆς διεθνοῦς νομιμότητος καὶ τὴν προστασία τῆς εἰρήνης. Εἶναι ἀύξάνομενη ἡ συνείδησις τῆς ἰδιαιτερότητος καὶ τοῦ βάρους τῆς Ὀρθοδοξίας στὴ δημόσια καὶ κοινωνικὴ ζωὴ, καθὼς καὶ στὶς διεθνεῖς σχέσεις. Ἡ βαθύτερη προσέγγισις καὶ συνεργασία μεταξὺ τῶν λαῶν γίνεται διαρκῶς ἐπιτακτικώτερη γιὰ τὴν προστασία τῆς εἰρήνης. Καὶ ἀναγνωρίζεται εὐρύτερα στὴν ἐποχὴ μας ἡ ἰδιαίτερη συμβολὴ τῆς Ὀρθοδοξίας μὲ τὸ κήρυγμα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, ὅπως διαπιστώθηκε κατὰ τὴν ἐπίσημη πρόσκλησις καὶ παρουσία τοῦ Παναγιωτάτου στὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιον τὸν Ἀπρίλιον 1994, ὅπου ἔτυχε ὡς Θρησκευτικὸς Ἡγέτης ὑποδοχῆς καὶ τῶν τιμῶν Ἀνωτάτου Ἀρχοντος.

Ὑπὸ τὴν φωτισμένη ἡγεσία τοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου, ἡ Ὁρθοδοξία ἀνέλαβε μεγάλης σημασίας πρωτοβουλίες γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση κρισίμων προβλημάτων τῆς ἐποχῆς μας. Μὲ τὴ συμμετοχὴ ἡγετῶν καὶ ἄλλων χριστιανικῶν ἐκκλησιῶν ἢ θρησκειῶν, καθὼς καὶ εἰδικῶν ἐπιστημόνων καθιερώθη ἡ Πρῶτη Σεπτεμβρίου κάθε ἔτους, ὡς ἡμέρα προστασίας τοῦ περιβάλλοντος. Οἱ διεθνῶς πρωτοποριακὲς αὐτὲς ἐνέργειες ἀνέδειξαν τὴν Ὁρθοδοξία καὶ τὸν Πατριάρχη της ὡς ἡγετικὲς πνευματικὲς δυνάμεις στὸ σύγχρονο κόσμο.

Ἰδιαιτέρου βάρους καὶ εὐρύτερης σημασίας ὑπῆρξε καὶ ἡ πρωτοβουλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, νὰ προσκαλέσει στὸ Πατριαρχεῖο, τὸν Μάρτιο 1994, ἀνωτάτου ἐπιπέδου ἐκπροσώπους τῶν Χριστιανικῶν καὶ ἄλλων Μονοθεϊστικῶν Ἐκκλησιῶν, σὲ εὐρεία ἀνταλλαγὴ σκέψεων πάνω σὲ θεολογικὰ θέματα καὶ τὰ μεγάλα προβλήματα τῆς ἐποχῆς μας.

Γιὰ τὸ βαρυσήμαντο συνολικὸ θεολογικὸ καὶ ποιμαντικὸ ἔργο του καὶ τὶς πνευματικὰ θεμελιωμένες διεθνεῖς πρωτοβουλίες καὶ προσκλήσεις Του πρὸς ἄλλους λαοὺς γιὰ συνεννόηση καὶ εἰρήνη, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ἐξέλεξε Ἐπίτιμο Μέλος της τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη Βαρθολομαῖο.

Σήμερα μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐπισήμου ἐπισκέφειώς του στὴν Ἑλλάδα, ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ὑποδέχεται ὡς Ἐπὶ Τιμῇ Μέλος της τὴν Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότητα τὸν Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη Βαρθολομαῖο, μὲ ἀναγνώριση τοῦ βαρυσήμαντου πνευματικοῦ, θεολογικοῦ καὶ ἐρευνητικοῦ ἔργου καὶ τῶν διευρυνομένων πρωτοβουλιῶν καὶ τῆς συμβολῆς Του στὴν αὐξανόμενη διεθνῇ ἀκτινοβολία τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἀριστοῦχος ἀπόφοιτος τῆς περιωνύμου Θεολογικῆς Σχολῆς τῆς Χάλκης, μετεξέπαιδευθὴ ὁ Πατριάρχης Βαρθολομαῖος στὴν περίοδο 1963 ἕως 1968, ὡς ὑπότροφος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, στὸ Ἰνστιτοῦτο Ἀνατολικῶν Σπουδῶν τῆς Ρώμης, ὅπου ἀνηγορεύθη Διδάκτωρ μὲ διατριβὴ «Περὶ τὴν κωδικοποίησιν τῶν ἱερῶν κανόνων καὶ τῶν κανονικῶν διατάξεων ἐν τῇ Ὁρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ».

Ἐξελέγη Διευθυντῆς τοῦ ἰδιαίτερου Πατριαρχικοῦ Γραφείου τοῦ αὐοιδίμου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημητρίου, καὶ προήχθη τὸ 1973 εἰς Μητροπολίτην Φιλαδελφείας. Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γέροντος Μητροπολίτου Μελίτωνος, ἐξελέγη παμψηφεί διάδοχός του, ὡς Μητροπολίτης Χαλκηδόνος. Εἶναι ἰδρυτικὸ μέλος τῆς «Ἑταιρείας τοῦ Δικαίου τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν», τῆς ὁποίας ἐπὶ ἔτη διετέλεσεν Ἀντιπρόεδρος. Ἐπὶ 15ετίαν ὑπῆρξε μέλος καὶ ἐπὶ ὀκταετίαν Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς «Πίστη καὶ Τάξις» τοῦ Παγκοσμίου Συμβουλίου Ἐκκλησιῶν, τοῦ ὁποίου ἐξελέγη μέλος τῆς Κεντρικῆς καὶ Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς, στὴν Canberra τὸ 1991.

Μετὰ τὴ συμπλήρωση ἔτους στὸν Οἰκουμενικὸ Θρόνον, ἐπεσκέφθη ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κατὰ σειράν, τὸ Ἅγιον Ὄρος, τὴν Ἐκκλησίαν Κρήτης, τὰ Πατριαρχεῖα Ἀλεξανδρείας, Ἀντιοχείας, Ρωσίας, Σερβίας καὶ Ρουμανίας, τὴ Λουθηρανικὴ Ἐκκλησία Σουηδίας καὶ τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Σουηδίας καὶ πάσης Σκανδιναυΐας, τὸ Πατριαρχεῖο Βουλγαρίας καὶ τὴ Ρωμιοκαθολικὴ καὶ Εὐαγγελικὴ Ἐκκλησία τῆς Γερμανίας, καθὼς καὶ τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Γερμανίας. Παντοῦ ἔγινε δεκτὸς μὲ σεβασμὸ, τιμὴ καὶ ἀγάπη ἀπὸ τὶς ἐκκλησιαστικὰς καὶ πολιτικὰς ἀρχὰς καὶ ἀπὸ τοὺς πιστοὺς.

Τὸ Μάϊο 1993, ὕστερ' ἀπὸ πρόσκληση, ἐπισκέφθηκε στὶς Βρυξέλλες τὸν ἄλλοτε Πρόεδρο τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος κ. Jacques Delors, κορυφαία προσωπικότητα ποὺ ἐπέτυχε ἀποφασιστικὰς μεταρρυθμίσεις γιὰ τὴν ἐνδυνάμωση τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Εὐρωπαϊκῆς Κοινότητος, ποὺ ὡς Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση ἐξελίσσεται σὲ ἀνώτατο πολιτικὸ ὄργανο εὐρυτάτων ἀρμοδιοτήτων καὶ πρωτοβουλιῶν. Μὲ τὸν κ. Delors συζήτησαν καὶ γενικώτερα πνευματικὰ καὶ κοινωνικο - πολιτικὰ θέματα, ποὺ ἀναφέρονται στοὺς μετασχηματισμοὺς καὶ στὶς προοπτικὰς τῆς πορείας τῶν εὐρωπαϊκῶν λαῶν. Τὶς ἐξελίξεις αὐτὰς μὲ ἐνδιαφέρον καὶ στοργὴ παρακολουθεῖ ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος. Ἀνίστοιχο ἐνδιαφέρον καὶ προσοχὴ δείχνει γιὰ τὶς προσπάθειες καὶ τὸ ἔργο Διεθνῶν Ἐπιτροπῶν ἢ ὀργάνων ἐπὶ θεολογικῶν θεμάτων καθὼς καὶ γιὰ τὶς σχέσεις τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μὲ ἄλλες

χριστιανικές Ἐκκλησίες. Στις πρωτοβουλίες καὶ προτάσεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου, κατεῦθυνσή του ἀποτελεῖ ἡ προαγωγή «τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως» — κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Κυρίου καὶ τὴν προσευχὴν τῆς Ἐκκλησίας.

Ἀπὸ τὴ φύση τῆς ἡ Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας ἀπευθύνεται, προσκαλεῖ καὶ ἀποδέχεται ὅλους τοὺς ἀνθρώπους - χωρὶς ἀποκλεισμοὺς ἢ διακρίσεις. Ἡ στάση αὐτὴ ὑπῆρξε πάντοτε ἰσχυρὴ στὴν Ὁρθοδοξία καὶ συνδέεται μὲ τὸν πανανθρώπινο χαρακτήρα τῆς. Πρὸς τὶς ἀρχές καὶ κατευθύνσεις αὐτὲς εἶναι σταθερὰ ἀφοσιωμένος ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης. Χωρὶς νὰ καταλύονται ἢ ὑποβαθμίζονται οἱ ἀνθρώπινες ἢ ἐθνικὲς ἰδιαιτερότητες, ἡ ἐνίσχυση τῆς ἐνότητας τῶν Χριστιανῶν ἔχει ὑπερβατικὸν χαρακτήρα καὶ ἀκατάλυτη δύναμη καὶ ἐκφράζει τὴν προσέγγιση στὴν «ἐνωτικὴ ἀγάπη καὶ πίστη». Ἡ Ὁρθόδοξη θεολογία παραμένει ἀμετακίνητη στὸν «οἰκουμενικὸν» χαρακτήρα τῆς Χριστιανικῆς Ἐκκλησίας, ὅπως διεκήρυξαν οἱ Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος ἔλεγε «Ἐκκλησία σημαίνει ἐνωσις καὶ συμφωνία — μὲ ἀποκλεισμὸν διαφωνίας καὶ διάστασης». Ὁ Μέγας Βασίλειος κήρυξε τὴ σημασία «...τῆς φροντίδας... νὰ ἐπανεέλθουν σὲ ἐνωσις οἱ Ἐκκλησίες». Καὶ ὁ Γρηγόριος ὁ Ναζιανζηνὸς διευκρίνιζεν ὅτι «...δὲν ἐπιζητοῦμε νὰ νικήσουμε, ἀλλὰ νὰ προσλάβουμε ἀδελφούς ἀπὸ τὸν χωρισμὸν τῶν ὁποίων σπαράσσεται ἡ καρδιά μας».

Οἱ θέσεις καὶ ρήσεις αὐτὲς ἀναφέρονται καὶ στὴ διαπίστωση ὅτι ὁσάκις ἀναφαίνονται δυσάρεστες καταστάσεις μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, ἡ αἰτία ὑπάρχει σὲ ἐξω-ἐκκλησιαστικὲς ἐπιδιώξεις ἢ ἐπιρροές, ποὺ συχνὰ ὀδηγοῦν στὴν ἀπομάκρυνση τῶν Ἐκκλησιῶν ἀπὸ τὴ χριστιανικὴ παράδοση καὶ τὸν πνευματικὸν τους προορισμὸν — ποὺ ἀπὸ τὴ φύση του εἶναι ὑπερεθνικὸς, πανανθρώπινος καὶ ἐνωτικὸς.

Κατόπιν ὁμοφώνου ἀποφάσεως τοῦ Προεδρείου τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Κοινοβουλίου, προσεκλήθη καὶ μίλησε ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης Βαρθολομαῖος στὴν Ὀλομέλεια τοῦ Κοινοβουλίου, τὴν 19ῆ Ἀπριλίου 1994. Ἄν καὶ δὲν εἶναι ἀρχηγὸς κράτους, προσεκλήθη ὡς Ἠγέτης τῆς Ὁρθο-

δοξίας. Στή βαρυσήμαντη εκείνη παρουσία και όμιλία του, ό Οικουμενικός Πατριάρχης έξέφρασε τή λύπη του γιατί «δέν ητύχησαμεν νά καταστήσωμεν όρατὴν τὴν ενότητα» με τή Δυτικὴ Ἐκκλησία, καὶ ανέφερε τὴν πρωτοβουλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου νά θεσμοθετήσει μαζί με τίς ἄλλες Ὁρθόδοξες Ἐκκλησίες, θεολογικό διάλογο με τίς Ἀρχαῖες Ἀνατολικές Ἐκκλησίες, τὴ Ρωμαιοκαθολική, τὴν Παλαιοκαθολική, τὴν Ἀγγλικανική, τὴ Λουθηρανική καὶ τίς Μεταρρυθμιστικές Ἐκκλησίες. Ὑπενθύμισε τὴν ἱστορική συνάντηση τοῦ Πατριάρχου Ἀθηναγόρα με τὸν Πάπα Παῦλο τὸν ΣΤ΄ στὰ Ἱεροσόλυμα τὸ 1964 καὶ τὴν ἄρση τοῦ ἀναθέματος μεταξύ τῶν δύο Ἐκκλησιῶν τὸ 1965. Ἡ προσπάθεια συνεχίζεται καὶ ἐπεκτείνεται σὲ δια-θρησκευτική προσέγγιση.

Εἶναι ἀνάγκη ἐδῶ νά ἐπισημανθεῖ ὅτι τὸ Μάρτιο 1992, γιὰ πρώτη φορά στὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, πραγματοποιήθηκε Πανορθόδοξος Σύνοδος - Σύναξη τῶν Προκαθημένων τῶν ἀνὰ τὸν κόσμον Πατριαρχῶν καὶ Αὐτοκεφάλων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, προκειμένου οἱ θρησκευτικοὶ ἡγέτες νά ἐπιδείξουν ἰδιαίτερη προσοχή καὶ εὐθύνη στὸ πνευματικό τους ἔργο καὶ νά ἀποτρέψουν τὴν ἐκμετάλλευση τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος γιὰ πολιτικές ἢ ἐθνικιστικές ἐπιδιώξεις.

Τὸ Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο, συνεχίζοντας τὸ ἔργο ἀγάπης καὶ ἐπικοινωνίας μεταξύ τῶν ἀνθρώπων, ὅπου καὶ ἂν κατοικοῦν, σὲ ὅποια πολιτισμική κατεύθυνση ἢ θρησκεία καὶ ἂν ἀνήκουν, πραγματοποίησε Συνέδριο τὴν 9η Φεβρουαρίου 1994, «Περὶ εἰρήνης καὶ θρησκευτικῆς ἀνοχῆς». Στὴν προσφώνησή του ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης τόνισε, ὅτι δέν ὑπάρχει κανεὶς λόγος «νά συνεχίζεται ἡ ἔντονη ἀντιπαράθεση Ρωμαιοκαθολικῶν, Ὁρθοδόξων καὶ Διαμαρτυρομένων» — «Ἑβραίων καὶ Μουσουλμάνων», «γιατὶ παρὰ τίς διαφορές, εἶναι ἀναγκαῖα ἡ προσέγγιση καὶ ὁμαδικὴ συνεργασία στὸ μέτρο τοῦ ἐφικτοῦ — γιὰ νά μείνει ὁ κόσμος μακριὰ ἀπὸ ἄκριτους ἐθνικισμούς καὶ θρησκευτικές μισαλλοδοξίες...».

Τὸ συνολικὸ αὐτὸ πνεῦμα κυριαρχεῖ στὸ ἔργο καὶ τὴν ἀκτινοβολία τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος, τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Βαρθολομαίου — τὸν ὁποῖον ἡ Ἀκαδημία Ἀθηνῶν ὑποδέχεται ὡς Ἐπίτιμο Μέλος τῆς.